

ไซปรัสบนเส้นทางขอรับความช่วยเหลือทางการเงินที่ยังไม่ได้ช้อยติ

หลังการเลือกตั้งในเดือนกุมภาพันธ์ 2556 เสร็จสิ้นลง นาย Nicos Anastasiades ประธานาธิบดีไซปรัสคนใหม่ เร่งเดินทางเจรจาขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจากยูโรโซน (Euro zone) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) จนกระทั่งวันที่ 16 มีนาคม 2556 ไซปรัสได้รับอนุมัติความช่วยเหลือทางการเงินมูลค่า 10 พันล้านยูโร อย่างไรก็ตาม จำนวนเงินดังกล่าวต่ำกว่าที่รัฐบาลไซปรัสดำเนินการขอรับไว้ที่ 17 พันล้านยูโร และมาพร้อมกับเงื่อนไขซึ่งสร้างความไม่พอใจให้แก่ชาวไซปรัสจำนวนมาก ส่งผลให้ล่าสุดรัฐบาลไซปรัสปฏิเสธเงื่อนไขดังกล่าว และเตรียมเดินทางหารื้อเพื่อพิจารณาถึงแนวทางอื่นๆ สำหรับการเจรจาขอรับความช่วยเหลือทางการเงินต่อไป

เงื่อนไขของเงินช่วยเหลือไซปรัส

ไซปรัสจะต้องเรียกเก็บภาษีเงินฝากในอัตรา 9.9% ต่อครั้ง สำหรับผู้ที่ถือเงินฝากมากกว่า 1 แสนยูโร และในอัตรา 6.75% สำหรับผู้ที่ถือเงินฝากต่ำกว่า 1 แสนยูโร แต่ภายหลังได้รับการผ่อนปรนเป็นผู้ที่ถือเงินฝากต่ำกว่า 2 หมื่นยูโรไม่ต้องเสียภาษีเงินฝาก ขณะที่ผู้ที่ถือเงินฝากสูงกว่าจำนวนดังกล่าวต้องเสียภาษีเงินฝาก 9.9% เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเพิ่มรายได้ของรัฐบาลมูลค่า 5.8 พันล้านยูโร

สรุปปัญหาที่ไซปรัสเผชิญ

- * ไซปรัสมี Exposure กับกรีซในระดับสูง จากการถือครองสินทรัพย์จำนวนมากของกรีซ ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ของไซปรัสได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากการปรับโครงสร้างหนี้ของรัฐบาลกรีซเมื่อต้นปี 2555 นอกจากนี้ ไซปรัสยังพึ่งพาการส่งออกไปกรีซซึ่งเป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 มีสัดส่วนสูงถึง 22.3% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของไซปรัสในปี 2554
- * ยอดหนี้สาธารณะต่อ GDP ของไซปรัสสูงกว่าที่สหภาพยุโรป (European Union: EU) กำหนด* โดย Moody's คาดการณ์ยอดหนี้สาธารณะต่อ GDP ปี 2556 จะอยู่ที่ 150% และมีแนวโน้มเพิ่มเป็นสูงกว่า 154% ภายในปี 2558
- * ยอดขาดดุลงบประมาณต่อ GDP ของไซปรัสสูงกว่าที่ EU กำหนด** โดยอยู่ที่ 6.3% ในปี 2554

แนวโน้มวิกฤตการเงินไซปรัส

หมายเหตุ : *EU กำหนดไว้ที่ 60%
**EU กำหนดไว้ที่ 3%

ทางเลือกแรกที่เป็นไปได้ คือ รัฐบาลไซปรัสยอมรับเงื่อนไขการขอรับความช่วยเหลือทางการเงิน ซึ่งแม้ว่าอาจสร้างความไม่พอใจให้แก่ชาวไซปรัส และส่งผลให้รัฐบาลต้องรับมือกับการประท้วงบ่อยครั้ง แต่ก็สามารถช่วยพยุงสถานะทางการเงินของภาคธนาคาร รวมทั้งป้องกันปัญหาผิดนัดชำระหนี้ของไซปรัสไว้ได้ ขณะเดียวกันเงื่อนไขดังกล่าวอาจซ้ำเติมให้เศรษฐกิจไซปรัสซบเซามากขึ้น โดย EIU คาดการณ์เศรษฐกิจไซปรัสปี 2556 มีแนวโน้มหดตัว 3.5% แต่เศรษฐกิจไซปรัสคิดเป็นเพียง 0.2% ของเศรษฐกิจยูโรโซน และ 0.04% ของเศรษฐกิจโลก ดังนั้น ผลกระทบโดยตรงต่อเศรษฐกิจโลกจะไม่รุนแรงเท่าใดนัก อย่างไรก็ตาม หากการเจรจาเงื่อนไขการขอรับเงินช่วยเหลือยังคงยืดเยื้อ รวมถึงการขอรับความช่วยเหลือจากรัสเซียประสบความล้มเหลว ยูโรโซนจะกดดันไซปรัส โดยให้ธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank : ECB) ยกเลิกการอัดฉีดเงินให้แก่ธนาคารพาณิชย์ในไซปรัส ซึ่งจะส่งผลให้ไซปรัสต้องประสบภาวะล้มละลาย โดยเฉพาะภาคธนาคาร ซึ่งนอกจากชาวไซปรัสจะแห่ถอนเงินออกจากธนาคารพาณิชย์แล้ว ชาวรัสเซียซึ่งอาศัยธนาคารไซปรัสเป็นแหล่งหลบเลี่ยงภาษีก็อาจโยกย้ายเงินจากธนาคารในไซปรัสไปประเทศอื่นด้วยเช่นกัน โดย Moody's ประเมินการว่าปัจจุบันเศรษฐกิจรัสเซียฝากเงินสดในไซปรัส 19 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 1 ใน 3 ของมูลค่าเงินฝากทั้งหมดในไซปรัส เหตุการณ์ดังกล่าวจะสร้างความตื่นตระหนกในหมู่นักลงทุน ส่งผลให้ในระยะสั้นตลาดหุ้นของหลายประเทศไม่ว่าจะเป็นยุโรป สหรัฐฯ และเอเชีย ปรับตัวลดลง โดยเฉพาะราคาหุ้นกลุ่มธนาคาร พร้อมกับส่งผลให้เงินสกุลยูโรอ่อนค่าลง และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลประเทศในยูโรโซนเพิ่มขึ้น ขณะที่ในระยะกลาง-ระยะยาวเม็ดเงินมีแนวโน้มไหลออกจากยูโรโซนมายังตลาดใหม่มากขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เงินเอเชีย รวมทั้งเงินบาทแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลกระทบต่อภาคส่งออกไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากแม้ว่าการส่งออกของไทยไปไซปรัสคิดเป็นสัดส่วนเพียง 0.01% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของไทย แต่หากนับรวมทุกประเทศใน EU สัดส่วนดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นเป็น 9.5% ขณะที่การส่งออกไปยังคู่ค้าหลัก 6 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน จีน สหประชาชาติ ญี่ปุ่น สหรัฐฯ และ EU มีสัดส่วนรวมกันราว 70% ทั้งนี้ นักวิเคราะห์บางรายมองว่ากรณีที่เลวร้ายที่สุด คือ วิกฤตดังกล่าวอาจส่งผลให้ไซปรัสต้องสูญเสียสถานะสมาชิกยูโรโซน และลดขนาดให้คนแห่ถอนเงินออกจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศอื่นๆ ในยูโรโซน จนอาจทำให้วิกฤตการเงินลุกลามข้ามรอยวิกฤต Lehman Brothers ในปี 2551 ซึ่งจะส่งผลให้การทำธุรกรรมทางการเงินโลกหยุดชะงัก และเศรษฐกิจโลกถดถอยลงอีกครั้ง ปัจจุบันสถานการณ์ต่างๆ ในประเทศยูโรโซนยังคงไม่น่าไว้วางใจ ผู้ประกอบการจึงควรเพิ่มความระมัดระวังในการทำธุรกรรมทางการเงิน รวมทั้งควรทำประกันความเสี่ยงการส่งออกในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อป้องกันปัญหาผิดนัดชำระหนี้จากคู่ค้าในประเทศดังกล่าว และควรป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนควบคู่กันไปด้วย

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด